

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)

1/2 an 40 " (30 lei)

1/4 an 20 " (15 lei)

O lună 7 " (5 lei)

Un nr. 30 fil. (25 bani)

□ □

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 1 cor., a doua
și a treia oară 80 fil.

Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII” Blaj.

□ □

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

SPRE TISA!

Sărbătoarea Învierii a revărsat bucurie și nădejde deosebită în sufletele noastre.

Trupele române, intrate în ofenzivă, au săvârșit minuni, într'un interval, relativ foarte scurt.

Trupele române s'au dovedit, și de data asta, la înălțimea chemării. Cupieptul lor de oțel au spart zidul dușmanilor numărâți fugărindu-i, prin atâtea primejdii, ca niște adevărați urmași ai falnicilor legiuni romane.

Moții noștri falnici s'au ținut și ei de vorbă, și imediat ce li-s'a dat libertatea de acțiune, s'au repezit până la Beiuș, ca și când ar fi „urlat” numai la vale,

S'a risipit deodată — ca ceața dimineții — toată vitejia faimoaselor bande săcuiști, și chiar a trupelor ungurești regulate, echipate în mod reglementar.

Îndârjiții merconari ai șleahței jidovești anarhice din Budapesta, s'au înșchimbât repede în miei blânzi, sau în iepuri iuți de picioare, fugind, de le sfărâiau călcăiele, îndată ce zidul de fier al trupelor române a prins să se miște.

Schingiuitorii și jăfuiitorii locuitorilor pașnici și ai satelor nevinovate, au depus armele, la cel dintâi atac sistematic, sau au luat-o la sănătoasa, când s'au convins, că și răbdarea Valahilor și-a ajuns sfârșitul.

Lucrul nici nu era chiar anevoios, căci scoborți

odată din înălțimile fortificate ale munților ardeleni, drumul li-se deschidea neted, până la Oradea, până la Tisa...

* * *

Să ne astringem cu toții într'un singur mănunchiu, — în dragostea frățască indisolubilă — în fața acestei vitejii a trupelor române, cari pecetluiesc azi cu scump sângele lor, viitorul de aur al României-Mari.

Să înceteze toate micile desbinări și, umăr la umăr, să sprijinim cu toții acest ultim efort, ce garantează deja de pe acum, biruința deplină a idealului național.

Azi, când vitejii neamului săvârșesc opera măreață, să amuțescă orice glas cobitor, și dacă va mai fi între noi vr'un suflet șovăitor, să-și aducă aminte, cu groază, de cuvintele lui Andrei Murășanu:

De fulgere să piară, de trăsnet și pucioasă Ori care s'ar retrage din gloriosul loc.

* * *

Să se pornească de chiotul de biruință, cu adevărat „dela Nistru pân' la Tisa”; și paralel cu el să se închege toate rândurile într'o formidabilă și uriașă falangă!

Soarele răsare mai strălucit ca oricând.

E soarele mândru al României, care — în deosebite de soarele biblic — nu va lumina și nu va încălzi, decât pe cei buni și pe cei vrednici!

□ □ □

A P E L.

Frați preoți și cărturari dela sate!

Ceasul mântuirii noastre a sunat!

Dujmanii, cari se mai încredeau într'o luptă desperată, s'au împrăștiat, și trupele române, îi alungă biruitoare.

S'a vărsat sânge românesc; au căzut viteji de ai noștri, până să ajungem la învingerea deplină, care nu mai poate întârzi mult.

Datorința voastră e să vegheați, mai mult ca ori când, pentru-ca flecare să-și facă datoria până în sfârșit.

Am văzut cu câtă insuficiență au plecat fiii Ardealului sub drapelul național. Am auzit cât de viteaz s'au purtat și pe câmpul de luptă.

Veghiați și grijii asupra credincioșilor, încă o oră,

cum a cerut Mântuitorul apostolilor săi, în grădina Getsemani.

E ora biruinții și a sforțării din urmă, după care se începe praznicul național, în toată măreția lui.

Grijiți, ca duhul necurat al rasorâtirii nu cumva să încerce a-se strecură printre ei, cari au avut până acum o inimă așa de curată, și au adus atâtea jertfe, pentru o cauză străină.

Acum, când luptă sub steagul lor, priveghiați să nu-i tulbure nici o ispitire, și ei vor fi tot atâți eroi de epopeie.

Priveghiați, în aceasta supremă oră, ce premerge praznicului, căci răsplata și răspunderea noastră mare este.

Sus inimile!

Praznicul cel mare e aci!

DI Vasile Stroescu.

Marele patriot basarabean D-l Vasile Stroescu, sprijinitorul tuturor mișcărilor culturale-naționale ale românilor de pretutindeni și care se găsește acum la Nisa, a adresat D-lui Pan. Halippa următoarea scrisoare, din care se poate vedea câtă înțelegere are marele patriot pentru chestiunile care sunt astăzi la ordinea zilei în Basarabia.

Nisa, 20 Martie 1919.

Mult stimat dle Halippa.

În luna lui Iulie vor fi doi ani de când am plecat din țară. În tot timpul n'au fost și prin urmare n'am putut avea nici o comunicare cu țara noastră. Prin ziare, din când în când, se strecură câte o înștiințare, dar din izvoare nesigure și nu se putea pune temei pe dănsule: Se soriă mai înainte, că Ucraina s'a proclamat republică independentă de Rusia și că Basarabia, rămânând singură la spatele Ucrainei, neavând cu ea nimic comun, s'a proclamat Republică Moldovenească. În urmă, pe când oștile rusești au început a se întoarce în țara lor și, după obiceiul lor, jefuiau și prădau tot ce le sta în cale. Republica Moldovenească, neputându-se

apără de dânsii, a cerut ajutorul României, care a și trimis armata, ce a ocupat toată țara, apărând-o de muscali.

Mai înainte sau mai pe urmă, s'a adunat Sfatul Țării și în unanimitate, a proclamat unirea Basarabiei cu România.

Ceeace a fost peirea colosului rusesc, a fost salvarea Basarabiei și Neamului nostru.

Trebuie să facem și după moartea lor pentru sufletele lui Lenin și Troțki, cari cu faptele lor, au făcut minunea de am scăpat pentru totdeauna de sub jugul rusesc, ceeace nu puteam vedea niciodată, nici prin vis măcar.

Unirea Basarabiei și tuturor Românilor cu România, odată recunoscută și sancționată de conferința mondială, va rămâne în veci tare și neștirbită.

se u
tep
ru

Sărmana Basarabie! Țara cea mai bogată din lume, era osândită la pieire, prin întinericul în care o țineau muscalii.

De acum, de noi va depinde ca să ne îngrijim, ca poporul să primească o educație și o învățatură cât mai vastă și astfel, de bună seamă, să devie liber și egalul nostru.

Nu numai să-l învățăm cititul și scrisul. Dar dela vârsta de 7 ani, se li-se dea, la toți — băieți și fete — toată învățătura școlilor medii, (manualele trebuiesc întocmite într'ăsa fel ca să li se predea strictul necesar) iar profesori ambulanti să umble iarna pe la sate și să țină cursuri universitare.

Nu numai să-l învățăm să fie pe lumea asta, dreptate și egalitate și nu să rămâe, totdeauna, locuitorii dela țară, țărani; adică proști și fără cultură superioară.

Toți trebuie să fim țărani, fi unei țări și cu aceeași cultură!

D-ta, Domnule Halippa, ca redactorul ziarului, de pe acum, trebuie neconținut, să pledezi desvoltarea complectă a poporului.

Dacă a fost chip de cheltuit cu războiul miliarde, apoi cu ridicarea poporului, prin cultură înaltă, se poate cheltui mii de miliarde, căci ele se vor recâștiga înzecit și însutit.

Eu am să stau aici la Nisa până în primăvară, adică până pe la mijlocul lui Aprilie: apoi m'oiu duce la Paris, unde cred să stau până în Iulie, când socot să vii în țară.

(ss) V. Stroescu.

(„Sfatul Țării“.)

Problema muncitorilor agricoli

este în stânsă conexiune cu reforma agrară. Dându-i-se acesteia o rezolvire, trebuie să i-se dea și celelalte. A înfăptui o reformă agrară, fără de a da o soluție mulțumitoare muncitorilor înseamnă a primejdi toate rezultatele ce se așteaptă de pe urma unei astfel de reforme, ba mai mult: înseamnă o casă clădită pe nisip. Mulți sunt împotriva reformei agrare, aducând ca cel mai puternic argument lipsa de muncitori agricoli, ce va surveni în cazul unei împroprietări generale.

Rezolvirea integrală a reformei agrare e un postulat irrevocabil al timpului. Pământul să se dea milioanei, cari îl lucră și cari trăesc din el. Se naște acum o întrebare: dacă o să capete fiecare țaran pământ, ce se va întâmpla cu moșiile, pe cari proprietarii lor nu sunt în stare să și-le lucre singuri?

Prin nelucrarea lor se va produce o criză economică, care poate să fie primejdioasă pentru economia noastră națională. Noi, ca țară eminentă agricolă, suntem avizați la export de cereale. Fără acest export vom fi excluși din circulația comerțului mondial. Nouă ne trebuie un supraplus de producție, care să ne acopere toate lipsele interne și să dea un cvant mare și pentru piețele străine. Acest supraplus se poate ajunge numai prin o economie cât se poate de rațională și intențivă. Iar spre aceasta trebuie, pelângă pricepere, multe, foarte multe brațe. Dacă toate brațele de acum vor fi angajate în moșiile lor mici, în gospodăriile lor casnice, atunci cu cine se vor lucra moșiile mai marișoare (între 50 și 100 iughere)?

Aceasta se poate ajunge pe două căi, Să se creieze, spun aderentii proprietății mari cât mai puține moșioare mici și independente. Din proprietățile mari să se lase cât mai multe, ba să se mai creieze pe lângă ele, cât mai multe proprietăți mijlocii. În chipul acesta țărani fără pământ vor fi siliți să lucre, ca părtași, ori ca zileri, toate moșiile pe cari nu și le pot lucra proprietarii lor. O economie intensivă, spun tot aceștia, nu se poate purta decât pe moși mari și de mijloc. Amândouă aceste argumente sunt reacționare. Impotriva lor se ridică postulatele progresiste ale timpului și interesele economiei noastre naționale.

Este, însă, altă cale mai bună, mai conformă timpului.

Temelia economiei noastre naționale nu poate să fie nici proprietatea mare nici cea de mijloc, ci numai proprietatea mică. Pe moșioare mici și libere cât mai mulți proprietari harnici și pricepuți. Aceasta e tendința în toate statele agricole și democratice. Spre aceasta trebuie să tindem și noi. Cu acestia se pot realiza cele două probleme mari; a muncitorilor agricoli și a economiei raționale, intențive.

Ceice au moșioare mici vor lucra și o parte — din pământul celorce au moșioare mari. Sunt d. e. într'o familie 5 oameni de lucru — și au numai 10 iug. E în schimb, altă familie, care are 30 iug. iar muncitori tot numai 5. Un om poate să lucre la an cam 4 iug. În cazul de față familia primă va mai putea lucra, pe lângă locul ei, încă 10 iug., iar celei de a doua îi vor rămânea nelucrate 10 iug. Vor fi alte familii, la cari vor fi întrecătoare și mai multe iugăre. Ce va fi cu iugărele întrecătoare?

Să rămână nelucrate? Nu se poate, căci va suferi producția generală și vor suferi particularii. Altă cale nu e decât aceea, ca familiile cu brațe întrecătoare să lucre anumite părți și din moșiile, pe cari proprietarii lor nu și-le pot lucra.

Pentru ca s'o facă aceasta e de lipsă, ca să fie condițiile de lucru cât se poate de avantajoase. Și mai pe sus de toate să-le fie asigurat un profit oarecare. Altfel, decât să fie roboțasi fără câștig, mai bine se vor mulțami cu puținul ce le produce moșiile lor. În condițiile vechi de părtași, ori de zileri lăsați la absoluta discrețiune a proprietarilor, țăraniul nostru n'o să se mai angajeze la nici un fel de lucru în afară de moșioara lui. Până acum transacția între muncitor și proprietar a făcut-o cest din urmă, după interesele lui particulare. A fost acesta un abuz abominabil, care a creat în țările feudale, ca în fosta Ungarie și în vechea Românie, o clasă de iloți, de iobagi moderni ai pământului. Pe urma acestui abuz au suferit mult masele mari ale țărânilor și a suferit însuș statul, în afară pierzându-și prestigiul și creditul, iar în lăuntru neputându-se consolida.

Munca cinstită, organizată și bine retribuită e temelia de bunăstare a unui stat. E, prin urmare, în interesul primordial al statului, ca munca să nu fie un obiect de exploatare al particularilor, ci un izvor de îmbogățire pentru stat și un mijloc de viață fără griji pentru masele muncitoare.

Din aceste motive transacția între muncitorul agricol și între proprietarul de moșie trebuie să fie un act, la a cărui încheiere cuvântul hotărîtor să-l aibă statul. Munca, cu toate determinațiunile ei, să fie asigurată prin lege. Legea să stabilească timpul de lucru, plata cu toate retribuțiunile ei, ținând seamă și de ajutorarea în cazuri de infirmitate și de boli. Numai în felul acesta, prin intervenția imparțială a statului, condusă de rezoane superioare, se poate rezolvi problema muncitorilor agricoli.

Gospodarii mici, cu moșioare sub 15 iug. și cu plus de brațe muncitoare, sunt singurii, cari o să ne dea contingentul trebuitori de muncitori. Ei o să alcătuiască marea armată, cu care statul nostru va întemeia România Mare de mâne, România muncii cinstite și conștiente.

✓ P. Suciu.

Pocăiții, noii agenți ai guvernului unguresc.

Am luat parte la conferința preoțimeii gr-cat. din vicariatul Rodnei, conchemată pentru a desbate materialul, care va fi obiectul sinodului diecezan, ce se va ținea în curând. La aceea conferință au fost prezentate și trei memorii din partea părintelui protopop Dr. V. Bojor, Pamfilii Grapini și a parohului Ștefan Buzilă.

O lature a memoriului înaintat de părintele protopop Pamfilii Grapini, și care mi-a atras atențiunea mai mult, a fost alarma primejdiei, ce o aduce mai nou secta pocăiților. E vorba de haina nouă politică, ce o îmbracă pocăiții noștri.

Până acum cunoșteam pe pocăiții noștri, ca și pe o sectă alcătuită din felurite amestecături, fără nici o credință bine definită, fără margini în explicarea sf. Scripturi, o sectă care nu știe de capul ei și nu și dă seama de rostul și scopul ei în mijlocul poporului, în care trăiește. Mai știam apoi, că învățătura pocăiților a prins rădăcini mai mari la poporul nostru în Bănat și Bihor.

Astăzi însă ei încep a și arăta ghiarele în toate colțurile locuite de Români și sunt o unealtă de slăbire a neamului nostru, folosită din partea Ungurilor. Parohiile, cari până acum au fost neatinse, astăzi încep a fi invadate de aceasta molimă.

Astăzi acești sectari au mai mult rolul de agenți plătiți de guvernul unguresc. Cel ce să face pocăit, când se botează din nou, primește câte 1000 cor. El este îndatorat apoi a câștiga noi adepți și a începe lupta de distrugere a neamului, sub formă religioasă. Preoțimea și conducătorii noștri sunt atacați și deșosiți la tot pasul și li-se deneagă supunere. Orice fel de ordinațiuni și porunci nu sunt respectate de acești bolșevici îmbrăcați în haină de pocăit.

Să atrage deci luarea aminte a forurilor competente asupra noului pericol, care ne amenință biserica și neamul și după cum știm secta pocăiților nu a fost religie receptă în România veche, — așadar cu atât mai ușor se va pune stavilă acestor mahinațiuni mârșave ungurești, întrebându-se la vreme o acțiune puternică de estirpare.

Gavril Bichigean
preot.

* Trimițătorii de epistole închise sunt recercați, în propriul lor interes, să nu lipească plicurile. — Prin lipirea plicurilor să îngreunează censurarea și se întârzie expedirea epistolelor.

Chemarea mirenilor.

Mi-am exprimat părerea, ca să fie chemați și mireni la conducerea afacerilor bisericești.

Înțeleg prin acestea afacerile economice, școlare și fundamentale în prima linie. Nu-i o părere nouă. A cerut acest lucru Adunarea națională din 1848, au cerut chemarea mirenilor în oadele electorale din 1850 și din 1868.

De aceasta părere au fost Cipariu, Bariț, Moldovanuț, Bunea și alți mulți. Mitropolitul Vancea a stăruit mult, ca să asigure conlucrarea mirenilor întru consolidarea bisericii și în sinodul arh. din 1869 a lucrat și o lege electorală pentru un congres bisericesc compus din clerici și mireni, pentru întreaga provincie bisericească.

Neputând ajunge la aceasta în 1873 și 1875 a ținut congrese arhidiecezane compuse din preoți și mireni. Mulți alții au cerut chemarea mirenilor și deci nu e lucru nou.

Dacă nu s'a putut înfăptui aceasta până acuma, vina nu o poartă conducătorii bisericii unite, ci guvernul unguresc, căruia i-s'a părut, că biserica unită și fără a avea pe mireni la congrese, e destul de primejdioasă statului maghiar. Biserica unită a știut să fie națională și a apărut totdeauna interesele Românișmului.

Acum mi-s'a părut momentul potrivit pentru chemarea mirenilor. Aș fi dorit să auz în privința aceasta și cuvântul mirenilor, dar se vede, că preocupările politice nu le permit să se mai gândească și la biserică.

Venerabilul »Tunar din Dumbrău« în numărul 73 al »Unirii« vorbind despre articolul meu pare a fi nedumerit, pentru ce am zis, că »noi preoții vom avea cuvântul hotărâtor, când va fi vorba să alegem delegați mireni la Sinoade și Congrese și vom trimite acolo bărbați, cu cari vom fi mândri, să fim reprezentați«.

Crede, că prin aceasta eu am înțeles, că »numai acei mireni vor fi aleși, cari sunt de părerea clerului, cu alte cuvinte, va să zică: delegații mirenilor vor fi aleși tot din partea Clerului«. — Nu m'a înțeles bine. Sunt mulți preoți, cari nu doresc chemarea mirenilor, pentru că se tem, că vor intra în sinoade și congrese atești, francmasoni și alții ca aceștia, cari în loc să conlucre la întărirea și înflorirea bisericii, numai ar submina-o. Față cu aceștia am înțeles eu, că vom alege bărbați, cu cari vom fi mândri. Că nu vor fi întru toate de o părere cu noi? Numai să fie loiali și cinstiți. Dacă ne vor convinge, că părerea lor e bună, sănătoasă și ducătoare la scop, vom primi-o, dacă vor vedea, că

părerea lor e greșită, ori nerealizabilă, vor abandona-o. Dar la aceasta se cere cinste și loialitate. Cred, că de aceasta părere e și »Tunarul din Dumbrău«.

Octavian Popa.

Trebue

să fie pătrunsă mai mult decât înainte vreme de principiile moralei creștine întreaga activitatea noastră. Trebuie să fim mai imparțiali în judecată, mai conștiențioși în împlinirea datorințelor noastre, să dezvoltăm peste tot o muncă mai intensivă, care muncă să o clădim pe veciniciile adevăruri ale celei mai sublimă morale, care e morala creștină.

Muncă, muncă! Aceasta e lozinca vremilor, cari le trăim și mai mult decât la oricare popor, muncă trebuie să fie și lozinca noastră. Munca aceasta însă trebuie să fie desinteresată, trebuie să fie conștiențioasă până în cele mai mici amănunte. În scurt, trebuie să ne facem o țară ridicată la nivelul moralității creștine, de vreme ce fundamentul oricărei țări îl formează moralitatea, fără de care și cel mai frumos edificiu se prăbușește, ca un ceva plin de putrejune.

Să ne dăm seama de cu bună vreme, că moravurile bune pot face aproape totul și fără legi și să începem o educație bună în școli și pe unde numai se poate. Dacă vrem să ajungem un popor falnic și cinstit de cătră toți, atunci să ne creștem conducători harnici și de caracter firme, cari să se impună ca apostoli adevărați ai misiunii lor, iar nu ca o spoială păcătoasă a lumii în care trăiesc.

Deodată cu România mare ne vin tot felul de curente păcătoase și parecă primim cu brațele deschise tot ce e străin de noi, iar ce am avut bun, lăsăm la o parte. Și oare pentru ce? — Să ne dăm bine seamă de bunătatea ori răutatea a tot ce-i străin. Ce-i bun să luăm, iar răul să-l dăm la o parte, să-l stingem încă în germene. Ardealul e chemat să regenereze în multe privințe pe cei de un sânge cu noi, iar dacă și Ardealul se va infiltra de păcatele fraților noștri, atunci nu putem avea nădejde de ceva viitor strălucit. Dacă vom introduce în toate afacerile noastre sistemele pline de fărădelegi, atunci încetul cu încetul ne vom stinge, pentru că e merit pieirei tot aceea, în ce nu bate pulsul vieții.

Se cere dela noi mai mult idealism, mai mult altruism. — România mare numai așa va putea prospera; numai clădită pe baza moralei creștine ne-o putem închipui într'adevăr mare, numai așa o vom putea numi: »țară bogată, țară fericită«.

Lgh.

Igiena copiilor.

— Indrumări pentru mame cum să-și îngrijească copiii noii născuți —

de

Dr. V. Hâncu

medic arhidiecezan, profesor de igienă (Continuare).

Greutatea copilului la naștere e de 3000—4000 gr. Primii născuți sunt de obicei mai mici ca cei următori. În primele trei zile după naștere copilul pierde din greutate 120—200 gr. și chiar 260 grame. Dela a cincia zi copilul începe din nou să crească.

Despre aceasta e o tabelă de creșterea normală a micilor copilași, începând dela naștere și până la vârsta de 20 luni (vezi tabela dela sfârșit Nr.) De multe ori se poate întâmpla ca copilul să crească mai repede, sau mai încet. Creșterea mai încetată se datorește de multeori, fie că copilul e, sau a fost bolnav, fie că laptele mamei nu e bun sau în de-ajuns.

Cea mai bună și regulată creștere să observă la copiii hrăniți de sânul mamei lor.

Hrânirea copilului cu biberanul (țuflă) ne dă rezultate mai puțin satisfăcătoare.

De asemenea se recomandă să nu i-se dea copilului de mâncare supe, cocături, făinuri, cu un cuvânt orice mâncări prea de timpuriu, de oarece rânza lui fiind tinără nu le poate mistui, din care cauză copilul scade din greutate și-și îmbolnăvește stomacul. Abia numai din luna a 9-a sau a 10-a să se înceapă a i-se da și câte ceva ușor de mâncat. Copilul în prima zi ia numai 3—4 grame de lapte la o sugere; a 2-a zi 15 grame a 3-a zi 30—40 grame, a patra zi 60 grame. La o lună 70 grame, la 2 luni 80 grame; la 3 luni 100 grame, în a 6-a lună 150—175 grame, în care timp copilul suge și mai rar: de 7—8 ori pe zi.

Scăldarea copilului în primele 3—4 luni se face în toate zilele, în luna a patra și-a cincia tot la 2 zile, iar de aici încolo la 2—3 zile și și mai rar. Când copilul doarme, nu trebuie sculat din somn pentru scaldă prea de dimineață sau prea târziu seara. Apa de scaldă să nu fie prea caldă și nici prea rece. cam 30 grade celsiane. De asemenea nu i-se va face scaldă copilului, când e cu stomacul încărcat. În timpul iernei casa, în care i-se face scaldă, trebuie bine încălzită și să ne ferim de a umbra pe uși în timpul scaldei, deoarece afară fiind frig, foarte ușor se poate răci copilul. Pentru baie ne servim de o albie (trocuță), în care pus copilul să aibă loc pentru a-l scaldă. La scaldă se poate întrebuița un săpun mai

delicat, cum e bună oară săpunul de glicerină. — Nu se recomandă săpunuri prea miroitoare, cari adesea prin mirosul lor pot vătăma copilul. Spălarea să poate face cu ajutorul unei bucăți de cârpă moale, iar ștergerea să face cu un ștergariu sau cârpă, ce să nu fie aspră. Cârpele pentru șters să fie uscate, iar ștergerea copilului să se facă cât se poate de bine. Să nu rămână apă în urechi, nici cutele (crețele) sau plicele corpului umede. Pentru ca să nu se opărească vom pudra cutele cu puțină pudră de orez sau prav de Licopodiu.

(va urma).

Informațiuni.

* **DI Gavril Precup**, inspectorul general al învățământului secundar, a petrecut sfințele sărbători în Blaj, în cercul vechilor tovarăși de muncă, înapoinduse la Sibiu în 23 crt. seara.

* **Victoriile de pe frontul românesc** au produs o viie mișcare și în Blaj. Un grup de tineri, doamne și popor au parcurs stradele cu stindarde, întonând cântece naționale. S'au tras clopotele mănăstirei. **DI. G. Precup și Al. Ciura** au rostit cuvinte de indemn.

* **Din arhidieceză.** În ședința consistorială din 23 April 1919, s'au conferit parohiile:

Teaca, On-lui Basiliu Podoabă fiind numit și v. prot. al dist. prot. al Fărăgăului.

Cut, On-lui Aurel Marcu parohul de până aci al Dumitrei.

Cergizel, On-lui Traian Pop adm. par. de pân aci al parohiei Șonfalău.

În 20 April s'a înaintat Resortului de Culte, conspectul competențelor legale, reținute de fostul guvern, unguresc, dela preoții refugiați, internați și întemnițați în decursul resboiului.

* **România** a primit declarația lui Lloyd Georg, în care se spune, că Antanta va prevedea România cu tot ce va fi lipsă, ca aceasta să poată rezista împotriva bolșevizmit.

* **Germanii** în viitor nu va putea ținea sub arme mai mult de 80.000 ostași.

* **Poincaré și Clemenceau** vor pleca în Belgia. Pentru primirea lor se fac mari pregătiri.

* **America** va primi mandat pentru Armenia și nu-l va putea refuza din motivul, că aceasta e dorința expresă a armenilor. Statele Unite vor primi din partea națiunilor mandat pentru orașul Constantinopol.

* **Iscăllirea contractului preliminar** de pace se va face în 2 Mai. Până atunci Wilson încă va rămănea în Paris, apoi se va duce având de substituit pe colonelul House.

* **Misiunea** parlamentară franceză a sosit la București.

* **Enver** pașa a fost prins în Egipt. El va fi adus la Constantinopole.

* **Primadonna** Fedák Sari e silită să facă propagandă pentru armata roșie dansând și cântând pe străzile Pestei.

* **Guvernul** contrarevoluționar al lui Andrassy — din Elveția — n'are simpatii în presa franceză.

* **Bolșevicii** din Pesta nu îndeplinesc ordinele Aliatilor. Gen. Smuts nu a fost la Pesta.

* **A repausat** generalul Moise Grozea — ardelean de origine.

* **Știri** din Akerman spun, că bolșevicii se vor retrage din Odesa, unde este mare foamete.

* **In chestia** orașului Fiume se discută ultima propunere de împăcare a jugoslavilor și Italianilor. Fiume se rămână Italiei, portul să fie internaționalizat.

* **Danemarca** va anexa Schleswigul de est și Schleswigul central.

* **Din Omsk** se anunță: trupele bolșevice din nord au fost complet distruse. 45,000 morți, 16,000 prizonieri, 218 tunuri de calibru mare 8062 mitraliere, 14 trenuri blindate etc.

Necrolog.

† **Dr. Nicolae H. Comșia** medic a încetat din viață după grele suferințe Marti, la 25 Martie n. 1919, la ora 11 d. m., în etate de 30 ani și al 7-lea al fericitei sale căsătorii, împărtășit fiind cu ss. Taine ale muribunzilor.

Așezarea spre veșnică odihnă a rămășițelor pământești a avut loc Joi, la 27 Martie st. n. 1919, la orele 3 d. m., din casa Iica, în cimiterul român, după ritul bisericii gr. cat. române.

In veci pomenirea lui!

Lugoj, la 13/26 Martie 1919.

Văd. Sylvia Dr. Comșia soție; Alexandru Comșia și Lucreția Comșia n. Prodan părinți; Alexandrina Comșia ca soră; Văd. Irena Șiepețianu soacră; Dr. Ioan Șiepețianu, Viorica Gherman n. Șiepețianu, Sever Șiepețianu și familiile lor, ca cumnați, cumnate și nepoți.

† Cu adâncă durere încunoscîntăm rudeniile și cunoscuții, că preaiubitul și bunul nostru soț, tată, frate, socru și moș

Basilu Turcu

după grele suferințe a repausat în Domnul în speranța învierii, Joi la 11 Aprilie st. n. a. c. la ora 5¹/₂ d. a. în al 71-lea an al vieții sale și în al 49-lea an

al fericitei sale căsătorii, provăzută fiind cu sfințele taine ale muribunzilor.

Înmormântarea a avut loc Duminecă în 13 April st. n. la 4 ore d. a. în cimiterul comun. *Fie-i memoria binecuvântată!*

Blaj, la 12 April st. n. 1919.

Maria Turcu n. Margetici ca soție, Victor și Gizela ca fiu și fiică, Demetriu și Ioan Turcu frați, Iuniu B. Micu ginere, Ana Trucu n. Duca noră, Flaviu Vilt nepot.

† **Cornelia Cuculu** născută **Tilea**, preoteasă gr.-cat. după un morb greu suportat cu resignațiune creștinească, împărtășită cu sf. taine a muribunzilor și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului în 18 April st. n. la 4¹/₂ ore după miezul nopți în al 55-lea an al vieții sale și al 33-lea an al a fericitei sale Căsătorii, în Budiul de câmpie.

Odihnească în pace!

* **Mulțumită publică.** Subsemnatul în numele poporului din Mănărade aduc mulțumită următorilor domni, cari au binevoit a ajuta sf. biserică gr.-cat. română de la noi: **Silviu Handrea** comerciant în Blaj, 100 cor., **I. Moldovan** sublocotenent de jandarmi în Blaj, 25 cor., **Ilie Ursu** sublocotenent, comandantul gării Blaj, 25 cor. și **Ladislau Tuzson** fost pretor în Blaj, 50 cor. Dumnezeu sfântul să le răsplătească însutit.

Mănărade, la 15 April 1919.

Vasillie Costea
curator primar.

* **Colecta** Companiei VII. Reg. Nr. 2. Alba-Iulia, pentru fondul *Orfelinatului din Blaj* și pentru *Monumentul*, ce se va ridica la Alba-Iulia, în amintirea unirei tuturor Românilor. Au contribuit cu câte 100 cor.: sublocotenenții: Șiuteu Nicolae, Pandrea Eftimiu; cu 50 cor.: elev plutonierii: Maeruşan Remus, Todericiu Gheorghe; cu 24 cor.: corporal Neagu Grigore; cu 20 cor.: plutonierii: Ilea Zachinu, Băban Avram, sergenții: Pop Florian, Dorboşel Vasile, Boltaş Ioan, soldații: Baju Gheorghe, Baju Ioan, Bularca Moise; cu 15 cor.: sergenții: Rozorea Gheorghe, Banea Gheorghe, corporal Unguraş Aurel, soldat Moldovan Pavel, Corui Mihuş, Dălinescu Ioan; cu 13 cor.: corporal Radu Avram; cu 12 cor.: corporal: Slavu Nicolae; cu 10 cor.: sergenții: Șarlea Alexandru, Nuțiu Dănilă, Florea Ioan, corporalii: Boian Ștefan, Rujoiu Gheorghe, Prața Nicolae, Cânta Emanuil, Baiaş Vasile, Cioc Nicolae, Secolean Ioan, Crăciun Ioan, Leac Nicolae, Mihaî Eronim, soldații: Bârsan

David, Dragotă Ioan, Nitoies Nicolae, Otescu Dumitru, Pinte Zaharie, Meticiu Iosif, Hulea Ioan, Moldovan Teodor, Florea Ioan, Nițu Gheorghe, Nițu Ioan, Hărăscu Gheorghe, Nimu Vasilie, Moga Amos, Achim Ioan, Grecu Ioan, Ancu Constantin, fruntaș Musteață Gheorghe, soldat Runcan Pavel; cu 8 cor.: corporalii: Frâncu Iosif, Rozorea Samoilă, Moșuț Iulian, Pisteu Simion, soldații Sârbu Nicolae, Coman Ioan, Dobrea Gheorghe, Corcheș Nicolae, Cazan Iosif, Toplicean

Teodor, Cristian Pantilie, Sgârcea Adam, Sgârcea Simion, Oprea Moise, Micluța Nicolae, Toma Ioan, Ciubuc Ioan, Vârvon Dănilă, Gheorghe Gheorghe, Dobrea Gheorghe, Toteștean Petru; cu 7 cor.: soldații Mera Gheorghe, Orlea Vasile, Nemeș Nicolae; cu 6 cor.: soldații: Ciucur Nicolae, Bobari Gheorghe, Todoran Ioan, Străulea Vasile, Braic Ariton, Jurcureț Ilie, Oprea Nicolae, Nan Gavrilă, Oltean Gheorghe.

(Va urma).

MAI NOU.

— **Comunicatul oficial din 23 Aprilie.** —
Frontul de Est: Situația neschimbată.

Frontul de Vest: Capetele de coloană ale trupelor noastre au atins luptând linia Mate-Salca—Samson—Haiduvamos—Petrus. S'au capturat 10 obuziere de 100 mm., 4 tunuri de 80 mm., mult armament, munițiuni și material de cale ferată.

Marele Cartier General.

*
Telegrama M. S. Regelui către dl Maniu.
Dl Maniu, Președintele Consiliului Dirigent, a primit următoarea telegramă:

Palatul Cotroceni, la 21 Aprilie 1919.

Președintelui Consiliului Dirigent

Sibiu.

Din adâncul sufletului vă sic adevărat a înviat! Mulțumindu-vă pentru urările, de sfințele sărbători, ce-mi aduceți cu atâta căldură. Sunt fericit, că trupele mele au putut aduce prin înaintarea lor, ca cel mai frumos dar de Paști liniște și ordine în multe sate atât de greu încercate.

Fiul meu s'a întors din Ardeal cu amintiri neuitate. Din partea mea mulțumesc din inimă tuturor pentru frumoasa și călduroasa primire ce i-s'a făcut. A fost foarte mulțumit de frumoasa ținută a regimentelor noi formate, care prin conlucrarea cu vechile regimente din regat, vor făuri un inel de oțel în lanțul unirei. Vă urez la toți sărbători fericite!

Ferdinand.

*
Din Cluj ni-s'a comunicat pe telefon următoarele:

Dela Dej au sosit zilele acestea mai multe sute de prizonieri secui, prinși de armata noastră română și mai mult material de războiu.

Când a intrat Domnul General Moșoiu, în Oradea Mare, doamnele și domnișoarele izrailite, cari înainte de intrarea Dsale plătiseră bandelor secuești mai multe zeci de mii de coroane, ca să susțină frontul, ș'au asvârlit acum buchete de flori înaintea automobilului Dsale. Aceasta este o întorsătură jidovească căreia nu-i trebuie dată nici o atențiune, după cum a făcut și mândrul General Invingător.

Numărul cenzurat de: OVIDIU HULEA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.